

**AK
METSÜBA YIMYA**

Ak Chanu Tashidak:

Anemia (azü mait), ak chanu aika mepuli ita ka (1) tsüngda tashimait kongra akümer. Iba tashidak nungi kümzüka ayutsübaji Iron injection agütsütsüla. Iba ajimya mepur anogo 4 buba aser taneben ajem anogo 14 nung agütsür. Iba ajem agi ak chanu ji azü ita tashi itaktsür aser yira kumdaktsür.

Scour (Tebok aouba):

Ak chanu tebok aoba timtembaji merek meju nungi tenzüker. Kodang ak kiji merüka meyulir ak tetsü mamajeb mesen tua menener aser item mesen ji techanu mama ayungdang chisemer. Ano kodang mamatsü tali jemdaktsüdir, techanu ji tebok aoer.

For Further Details

Contact :

Sr. Scientist & Head
*Krishi Vigyan Kendra
Yisemyong Mokokchung
P. Box No.23 Nagaland,
Fax No. (0369)2227627*

Published by :

*Krishi Vigyan Kendra
Yisemyong, Mokokchung*

Ak Anepalutsü Inyakyim

Ak yimya aser anepalutsü jünga memeteti asenok aikati odang ak metsür. Kodang aseni item inyakyim aser yimya metetdir, ak metsübaji kanga jangratemtsü aser tajangzük lir. Ak metsüba aser anepaluba yimya aikadang lir, aser ibaji jika palala, mesüra nisung palala parnok dak apet metsüa aru.

Ak-ji asenoki shi atema mesüra techanu atema metsür. Shi atema metsüba ak ji anepalutsü tongmelang saka techanu mepua amshistü ak oktsü mesüra ak lamen anepalutsüji mapa tebuluba. kodang ak ji techanu mepua mesüdir, tongtipang inyakyim aser koma anepalutsü onük ren kar yamai agütsür.

Ak Oktsü/ Lamen Techanu bena alidang:

Kodang chiongtsü shitak agüja metsüdir, ita 6-8 tashi nung techanu abentsüsa mapang atonger. Iba mapang (ita 6-8 tashi) nung kodang tebong den medemdir ak ji ita 13 tashi nungbo techanu meputsü. Saka ak lamenji mezüng medemtsü mapang (heat) nung memedemdaiksütsüla, kechiba süra kodang ak lamen ji mezüng mapang (heat) nung metemdir

techanu ji tashi mait dang mepur. Anungji, ak lamen bo taneben medemtsü mapang (heat) nung medemdaiksütsüla. Hapta 3 lir, akji (lamen/oktsü) anosa medemtsü-sa yimya sayura, taneben medemtsüla, mesüra aji techanu benüoko ta meteter. Yimya agi, ak jaki anogo 114(ita 3, hapta 3, anogo 3) tashinung techanu meputsü. Techanu bena alidang ak nem mamazü makatsütsüla, agütsüra techanu ji raksa-a tsüker.

Techanu Mepudang:

Techanu meputsü anasa ak aika tebok akanga timademer. Tebok anüka aotsü asohi iba mapang nung ji wheat bran 25% chiyongtsü nung meyokteper akji ajeptsüla. Ak lamen dak kodang mama nung mamatsü aludir, gonda 24 tsüngda nung bo techanu ,meputsü. Ak tetsüji techanu memepudang merük merüka ayutsüla talisa mamajebji. Techanuji mepuli tamasa süjen tanük aki techanu temang meraktsütsüla. Kodang tangu sashi timtem lidir, tetsüng tesülenji amer ak chanuji ken anaben jika anokshitsüla. Ak tetsü dak mamaji malura yakta veterinary doctor/ compounder teyari agitsüla.

Techanu Mepuli:

Ak oktsü metsür aikati techanu tetsü nungi mepiladang ak chanu asüba ajurur. Techanu asübaji tetsüi ajemseter mesüra nenseter, techanu tashi mait mepudang, techanu aika mamai mata-dang mesüra tetsü dak nungi mamatsü maludang. Anungji ak techanu mepudang anepalua reprangtsü kanga nüngdak. Techanu mepuli tetsü mezüng mamatsü ji ajemtsüla. Iba mamatsü nungi temang tashi aitsü aser tashidak nungi ita 3 tashi kümzüktsü mozü lir. Ak techanu ajaki mama ajemtsüji aseni yaria reprangtsüla. Ak chanu temji tesatem kidang tiptema sadoka meliteter, anungji ak ki ji sadanga tilaba kelen techanu atema talem monü aser tesangwa agütsa yustütsüla. Kodang iba techanu takdanga yutsüdir techanu jaki tzüradang tetsü dangi mama ayongtsü meyiba bushia aotsü. Iba yimya kodang süpatir, ak chanuji tetsüdi-i ensetba/ ajemsetbaji malitsü aser techanuji yira—a kanga junga aintsü.